PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO na rok szkolny 2022/2023

Szkoła Podstawowa nr 1

im. Henryka Sienkiewicza

w Słupsku

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r.)

I. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Program został opracowany przez doradcę zawodowego i realizowany jest wśród uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej. Program uwzględnia Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego określony w Statucie szkoły. Działania prowadzone w ramach preorientacji i orientacji zawodowej zaplanowane są na cały rok szkolny. Założenia i wytyczne Programu:

- Obejmuje grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami i ma charakter planowych działań.
- Wszystkie klasy VII- VIII szkoły podstawowej objęte zostaną zajęciami z doradztwa zawodowego w wymiarze minimum 10 godzin w roku szkolnym.
- Wszystkie klasy I- VI szkoły podstawowej objęte zostaną zajęciami z preorientacji zawodowej na lekcjach z wychowawcą w wymiarze minimum 2 godzin w celu zapoznania dzieci z wybranymi zawodami oraz rozwijania ich zainteresowań.
- Organizowane będą wyjścia na dni otwarte do szkół ponadpodstawowych
- Nauczyciele szkół średnich zapraszani będą na spotkania z młodzieżą (przedstawią oferty szkół, kierunki kształcenia, zasady naboru, zaprezentują, foldery, ulotki, broszury)
- Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną obejmować będzie: kierowanie niezdecydowanych uczniów co do wyboru przyszłego zawodu lub szkoły na badania preferencji zawodowych do poradni, wsparcie merytoryczne, współpraca sieci doradców zawodowych słupskich szkół podstawowych.
- Współpraca z urzędem pracy obejmować będzie organizację spotkań i warsztatów z pracownikami urzędu.

- Zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół, kierunkami, terminem składania kwestionariuszy, rozdanie kart z terminami, omówienie punktacji za poszczególne przedmioty, poinformowanie o dokumentach, jakie są potrzebne w rekrutacji.
- PDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.
- Zajęcia te są zgodne z ogólnie przyjętą tematyką i wyznaczonymi celami MEN.

II. CELE OGÓLNE

- Przygotowanie uczniów szkoły podstawowej do wyboru kierunków kształcenia i zawodu poprzez samopoznanie oraz poznanie rynku pracy.
- Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie.
- Kształtowanie proaktywnych postaw we współczesnym świecie.
- Wspieranie uczniów w doradzaniu kierunków dalszego kształcenia, wyboru zawodu i planowania kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym zakresie.
- Wspieranie nauczycieli i rodziców w organizowaniu wewnętrznego systemu doradztwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE

Uczeń po szkole podstawowej powinien:

- Posiadać informacje na temat różnych grup zawodowych (charakter wykonywanej pracy, wymagania do konkretnego zawodu, przeciwwskazania zdrowotne.
- Rozwija swoje zainteresowania i umiejętności, wie jak się uczyć.
- Rozwija umiejętność pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne.
- Prezentuje postawę szacunku do pracy oraz zna rolę pieniądza w codziennym życiu.
- Zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu.
- Rozwija umiejętność podejmowania decyzji.
- Jest otwarty i przygotowany na wyznawania współczesnego świata (gotowość do zmian)
- Zdobyć aktualną wiedzę z zakresu rynku edukacyjnego, rynku pracy, zawodów przyszłości, kierunków studiów.
- Znać swoje predyspozycje zawodowe, mocne i słabe strony i ograniczenia, umiejętności, zainteresowania i uzdolnienia
- Sprecyzować swoje zainteresowania, zdolności i możliwości w zakresie mocnych i słabych stron

- Nabyć umiejętności opracowania indywidualnego planu działania – myślenie o swoje przyszłości
- Świadomie umieć zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno – zawodową (karierę zawodową)
- Być aktywny i mobilny zawodowo na rynku pracy.

Rodzice

- zostaną wyposażeni w wiedzę z zakresu rynku edukacyjnego w Słupsku
- zapoznają się z zasadami rekrutacji do szkół
- zostaną uświadomieni o istotnej roli rodzica/ opiekuna prawnego w procesie przygotowania dziecka do wyborów edukacyjno – zawodowych
- uzyskają pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych dziecka i wspólnym planowaniu drogi zawodowej
- zostaną wskazane źródła informacji – informatory, publikacje, adresy internetowe

Nauczyciele

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określając jego ścieżkę edukacyjną i zawodową
- umożliwiają rozwój zainteresowań i dolności uczniów
- realizują tematy zawodoznawcze
- zapewnienie dostępu do aktualnych informacji z zakresu doradztwa zawodowego – strony Mapa Karier, KOWEZIU i WCIES.

IV. METODY i FORMY PRACY

Metody:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki, wykłady,
- metody testowe jak np. ankiety, kwestionariusze, testy,
- wycieczki zapoznawcze i targi edukacyjne, giełdy szkół,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
- gry symulacyjne i zabawy,
- ćwiczenia interaktywne - LearningApps.org - interaktywne i multimedialne moduły edukacyjne, Wordwall | Create better lessons quicker
- ćwiczenia aktywujące - Interactive presentation software - Mentimeter

Formy:

- Praca indywidualna
- Praca grupowa

V. TREŚCI PROGRAMOWE

1. **Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. **Świat zawodów i rynek pracy,** m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całożyciowego poradnictwa kariery

VI. PRZYKŁADOWA TEAMTYKA ZAJĘĆ W POSZCZEGÓLNYCH POZIOMACH

KLASY I – III

- *Brawo ja! Prezentacja własnych talentów*
- *Zawód moich rodziców*
- *Lubię to – każdy ma swoje zainteresowania*
- *Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania*
- *Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły*
- *Dzisiejszy Jaś – Kim będzie jako Jan?*
- *Zawody na celowniku*
- *Trofea zawodowe – poznajemy zawody ludzi, których poznaliśmy w …*
- *Po co się uczę?*.

KLASY IV – VI

- *Dzień kreatywnych pasjonatów*
- *Wybieram ten zawód, bo…*
- *Jak oszczędzić pierwszy milion?*
- *Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?*
- *Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się*

- *Umiejętności – od przeszłości do przyszłości*
- *Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe*
- *Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!*
- *Po co mi ta praca?*

KLASY VII -VIII

Szczegółowa tematyka i cele zajęć z zakresu Doradztwa Zawodowego w klasach VII i VIII.

KLASA VII

1. **Kim jest doradca zawodowy? Kto jeszcze może mi pomóc w wyborze ścieżki zawodowej?**

Cele zajęć:

- ustalenie zasad panujących na zajęciach – zawiązanie kontraktu;
- wprowadzenie do tematyki cyklu zajęć. Udzielenie odpowiedzi na pytanie: czym jest doradztwo zawodowe?
- zaznajomienie z tematem, kim jest doradca zawodowy, czym się zajmuje i czego można od niego oczekiwać?
- uświadomienie uczniom, że zadaniem doradcy zawodowego nie jest dawanie gotowych odpowiedzi, ale pomoc w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- uczeń formułuje oczekiwania wobec zajęć i poszerza wiedzę na temat wsparcia, jakie może uzyskać od doradcy zawodowego

2. **Wszyscy jesteśmy zdolni! Moje zdolności i uzdolnienia. Teoria wielorakich inteligencji.**

Cele zajęć:

- pobudzenie uczniów do refleksji na temat zdolności, zainteresowań, predyspozycji zawodowych oraz samorozwoju;
- poszerzenie wiedzy oraz świadomości na temat własnych uzdolnień i talentów;
- ugruntowanie własnej wartości;
- dokonanie diagnozy, określenie dominującego typu inteligencji i posiadanych przez siebie atutów, mocnych stron.

3. **Czy potrafię się uczyć? Mój styl uczenia się. Moja dominująca półkula mózgu.**

Cele zajęć:

- poznanie cech charakterystycznych lewej i prawej półkuli mózgowej;

- poznanie stylów uczenia się;

- poznanie kompetencji kluczowych;

- określenie swojej dominującej półkuli mózgu;

- zdiagnozowanie umiejętności uczenia się.

4. Jak skutecznie zarządzać swoim czasem?

Cele zajęć:

- uświadomienie znaczenia planowania zajęć, co ma ułatwić ich realizację;

- przedstawienie technik pomocnych w organizacji własnego czasu;

- wyjaśnienie podstawowych zasad zarządzania czasem;

- poznanie pojęcia: matryca Eisenhowera.

5. Zainteresowania - inspiracja do działania i sposób na relaks.

Cele zajęć:

- wskazywanie możliwych kierunków rozwoju zainteresowań uczniów;

- samopoznanie;

- zdefiniowanie pojęcia hobby;

- określenie posiadanych przez siebie uzdolnień, zainteresowań i atutów;

- zdiagnozowanie swoich mocnych i słabych stron oraz zainteresowań w odniesieniu do typu szkoły i zawodu.

6. Moje zainteresowania i pasje a wybór zawodu.

Cele zajęć:

- określenie, jak wykorzystać swoje zainteresowania w kontekście przyszłej pracy zawodowej;

- wskazanie obszaru zawodów lub konkretnego zawodu, w których możliwe jest wykorzystanie swoich zainteresowań;

- wskazanie kierunku kształcenia, typu szkoły, dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;

- dokonanie autorefleksji nad własnymi zainteresowaniami, mocnymi stronami oraz pracą marzeń.

7. Moje predyspozycje zawodowe.

Cele zajęć:

- uświadomienie uczniom roli zainteresowań w wyborze właściwego zawodu;

- rozpoznanie własnych preferencji dotyczących szkoły, spędzania czasu wolnego i stylów działania;

- wskazanie związku między predyspozycjami osobowościowymi, a przyszłym zawodem.

8. **Jaki jestem? Moje mocne i słabe strony - samoocena.**

Cele zajęć:

- uświadomienie sobie i wskazanie swoich mocnych i słabych stron;

- dokonanie wartościowania swoich mocnych stron;

- kształtowanie umiejętności właściwej samooceny;

- rozpoznanie u innych osób (kolegów) ich mocnych strony;

- wskazanie swoich słabych punktów wymagających samodyscypliny i pracy nad ich eliminowaniem.

9. **System edukacyjny w Polsce.**

Cele zajęć:

- charakterystyka różnych typów szkół ponadpodstawowych;

- poznanie pojęcia kwalifikacja zawodowa;

- rozróżnienie szkolnych tytułów zawodowych uzyskiwanych po ukończeniu szkół ponadpodstawowych i w rzemiośle.

10. **Oferta szkół ponadpodstawowych w regionie słupskim - licea, technika i szkoły branżowe I stopnia.**

Cele zajęć:

- poznanie technik wyszukiwania informacji na temat rynku edukacyjnego w swoim mieście i regionie;

- poznanie oferty edukacyjnej swojego miasta i regionu.

KLASA VIII

1. **Co mnie czeka w niedalekiej przyszłości? Rola doradcy zawodowego.**

Cele zajęć:

- uświadomienie uczniom, że zadaniem doradcy zawodowego nie jest dawanie gotowych odpowiedzi, ale pomoc w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;

- poznanie tematyki zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie VIII;

- uświadomienie uczniom wagi decyzji jakiej będą musieli sprostać w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej;

- zbadanie za pośrednictwem krótkiej ankiety na jakim etapie wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej są uczniowie;

- przedstawienie wniosków z minionej rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

2. **Współczesny rynek pracy - zawody schyłkowe, deficytowe i przyszłościowe. Co wpływa na powstawanie nowych zawodów?**

Cele zajęć:

- udzielenie odpowiedzi na tematu rynku pracy dotyczącego miejsca zamieszkania uczniów;

- przewidywania dotyczące jak może wyglądać rynek pracy w przyszłości i jakie zawody mogą się na nim pojawić;

- wskazanie zawodów, którym grozi zniknięcie z powodu automatyzacji;

- poznanie definicji – zawód schyłkowy, deficytowy i przyszłościowy i podanie zawodów należących do tych kategorii;

- sformułowanie opinii na temat dotyczący rynku pracy i jej uzasadnienie.

3. **Świat zawodów - co warto wiedzieć o zawodach i gdzie szukać informacji o zawodach.**

Cele zajęć

- uczeń w formie zabawy i/ lub ćwiczeń interaktywnych poznaje nowe zawody oraz utrwala wiedzę o tych już poznanych;

- poznanie źródeł wiedzy o zawodach.

4. **Przymiarka do wyboru zawodu.**

Cele zajęć:

- poznanie czynników wpływających na decyzję edukacyjną i zawodową;

- uczeń nazywa ważne dla niego/niej cechy przyszłej szkoły i poznaje techniki, które mogą ułatwić podejmowanie decyzji;

- planowanie swojej przyszłości i poprawne formułowanie realistycznych celów i kroków do ich podjęcia.

5. **Branże zawodowe - w jakiej branży zawodowej mógłbym pracować?**

Cele zajęć:

- poznanie różnych branży zawodowych;

- umiejętne zakwalifikowanie danego zawodu do branży zawodowej;

- poznanie cech charakterystycznych danej branży czy grupy zawodowej;

- wykonanie testu, na podstawie którego uczeń wie jakie są jego predyspozycje zawodowe i w jakiej branży zawodowej mógłby pracować.

6. **Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.**

Cele zajęć:

- przypomnienie definicji kwalifikacji i poznanie definicji kompetencji;

- umiejętne wymienienie różnych kompetencji miękkich i twardych;

- poznanie kompetencji przyszłości;

- nabycie wiedzy na temat sposobów wyszukiwania informacji o kwalifikacjach zawodowych i sposobu ich uzyskania.

7. **Co mnie czeka w niedalekiej przyszłości? Moja ścieżka edukacyjno-zawodowa. Moje zasoby i predyspozycje zawodowe. Mapa Karier.**

Cele zajęć:

- uświadomienie sobie swojej ścieżki edukacyjno-zawodową;

- dokonanie podsumowania wiedzy o sobie;

- przypomnienie czynników wpływających na wybór *ścieżki edukacyjno-zawodowej.*

8. **Jak dojść do zawodu? System edukacyjny w Polsce. Oferta szkół w Słupsku i rejonie - licea.**

Cele zajęć:

- utrwalenie wiedzy na temat sytemu edukacyjnego w Polsce;

- umiejętne zaplanowanie swojej ścieżki edukacyjno-zawodowej w celu zdobycia kwalifikacji zawodowej / zawodu;

- uświadomienie sobie na czym polega nauka w liceum ogólnokształcącym i kto wybiera naukę w liceum;

- poznanie oferty szkół ogólnokształcących w mieście Słupsk i w rejonie;

- sformułowanie opinii na temat dotyczący rynku edukacyjnego i jej uzasadnienie.

9. **Szkoły ponadpodstawowe w naszym regionie - technika i szkoły branżowe.**

Cele zajęć:

- poznanie oferty szkół ponadpodstawowych techników i szkół branżowych I stopnia;

- uczeń wie jaka jest różnica pomiędzy nauką w liceum ogólnokształcącym, w technikum, i w szkole branżowej I stopnia;

- poznanie źródeł wiedzy o szkołach ponadpodstawowych;

- dokonanie wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określenie celów i planów edukacyjno-zawodowych, uwzględniających własne zasoby.

10. Zasady rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej.

Cele zajęć:
- poznanie zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych i terminów rekrutacji w swoim rejonie;
- nabycie wiedzy w jaki sposób wypełnić wniosek rekrutacyjny i na co należy zwrócić uwagę w jego wypełnianiu.

** Ze względu na przejście szkoły w tryb zdalny, tematyka zajęć oraz metody i formy pracy mogą ulec nieznacznej modyfikacji.*

Wychowawcy klas:

- Ja w moich oczach;
- Marzenia do spełnienia

VII. EWALUCACJA PDZ

Ewaluacji poddawani są uczniowie, wypełniając ankietę po zakończeniu bloku z doradztwa zawodowego. Podsumowania dokonuje się podczas ewaluacji doradztwa zawodowego na koniec roku szkolnego. Wychowawcy przekazują doradcy zawodowemu sprawozdania z przeprowadzonych działań z zakresu doradztwa zawodowego. Na ich podstawie szkolny doradca zawodowy dokona modyfikacji PDZ i przedstawi do zaopiniowania Radzie Pedagogicznej.

VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

L.p.	ZADANIE	Realizator/odpowiedzialny	Termin
1	Zaopiniowanie PDZ.	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy, RP	Wrzesień 2022
2	Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnienie informacji z zakresu doradztwa zawodowego na stronie internetowej szkoły oraz	Doradca zawodowy, informatyk	Cały rok szkolny

	w gablocie doradcy zawodowego.		
3	Diagnoza oczekiwań w klasach VII – VIII.	Doradca zawodowy	Październik 2022 (na wejście) Na bieżąco
4	Spotkanie z rodzicami „Jak pomóc dziecku w wyborze przyszłej szkoły i zawodu” „Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych” Inne wg potrzeb.	Doradca zawodowy	Listopad/luty/kwiecień 2022/2023
5	Przeprowadzenie min 10 zajęć przez doradcę zawodowego w klasach VII i VIII.	Doradca zawodowy	cały rok szkolny
6	Udostępnienie wychowawcom przykładowych scenariuszy zajęć.	Doradca zawodowy	Październik 2022
7	Przeprowadzanie lekcji wychowawczych (minimum 4 w klasach I –VI) Przeprowadzenie 2 lekcji w roku wychowawczych w klasach VII - VIII	Wychowawcy klas I - VIII	I i II semestr roku 2022/2023
8	Zorganizowanie wycieczek do szkół ponadpodstawowych, udział w targach edukacyjnych.	Wychowawcy klas VII - VIII, Doradca zawodowy	Październik - maj w zależności od sytuacji epidemiologicznej
9	Organizacja szkolnego konkursu dotyczącego preorientacji zawodowej - Konkurs plastyczny dla klas I – VI – Zawód moich rodziców	Pracownicy świetlicy	Maj 2023
10	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć uczniów do szkół	Doradca zawodowy	III-IV 2023r.

	ponadpodstawowych.		
11	Współpraca z instytucjami wskazanymi w WSDZ.	Doradca zawodowy	Cały rok szkolny
12	Zapraszanie przedstawicieli różnych zawodów na lekcje wychowawcze.	Wychowawcy klas	II semestr roku 2022/23
13	Realizacja tematyki związanej z preorientacją zawodową na edukacyjnych zajęciach obowiązkowych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach I – VI.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny
14	Koordynacja przebiegu egzaminu ósmoklasisty . Opracowywanie informacji o egzaminie dla uczniów i rodziców	Wicedyrektor szkoły	Wrzesień 2022 – maj 2023
15	Ewaluacja PDZ.	Doradca zawodowy, wychowawcy	Czerwiec 2023

Opracował szkolny doradca zawodowy Wioleta Subocz,

zmodyfikował szkolny doradca zawodowy Małgorzata Jarmuszczak